

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Lozovscaia Tatiana în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2020, în cauza penală în privința lui

*Racu Sergiu Xxxxx, născut la xxxxx, originar
și domiciliat în mun. Xxxxx, s. Xxxxx, str.
Xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

- 1. prima instanță: 03.08.2018 – 18.05.2019;*
- 2. instanța de apel: 11.11.2019 – 05.02.2020;*
- 3. instanța de recurs: 11.06.2020 – 28.10.2020.*

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 18 mai 2019, Racu Sergiu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și în baza acestei legi, prin aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 6 luni, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Racu Sergiu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 1921 alin. (1) Cod penal și în baza acestei legi, prin aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an.

Racu Sergiu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) lit. b) Cod penal și în baza acestei legi, prin aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, s-a stabilit pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale, ceia ce constituie 35 000 mii lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

În temeiul art. art. 84 și art. 87 Cod penal, s-a stabilit pedeapsa definitivă lui Racu Sergiu pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate 5 (cinci)

ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și amendă în mărime de 700 unități convenționale, ceea ce constituie 35 000 (treizeci și cinci mii) lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de Mursa Ivan, s-a încasat de la Racu Sergiu în folosul lui Mursa Ivan prejudiciul material în mărime de 5000 euro și 200 de dolari SUA, în lei moldovenești la cursul BNM al RM, la momentul executării hotărârii, 10000 lei prejudiciu moral și 6000 lei cheltuieli de judecată, s-a admis parțial acțiunea înaintată de partea civilă Racu Ana.

S-a încasat de la Racu Sergiu în folosul Anei Racu suma de 37801 lei în calitate de prejudiciu material și 100000 mii lei în calitate de prejudiciu moral, în total suma de 137801 (o sută treizeci și șapte mii opt sute unu) lei.

S-a încasat de la Racu Sergiu în folosul statului suma de 7688 (șapte mii șase sute optzeci opt) lei, în calitate de cheltuieli pentru efectuarea expertizei medico-legale.

2. Pentru a se pronunța instanța de fond a constatat că, Racu Sergiu la 14.05.2017, aproximativ ora 07.30, având intenția răpirii unui mijloc de transport fără scop de însușire, aflându-se pe str. Xxxxx, din s. Xxxxx, mun. Xxxxx, neavând acordul proprietarului - Mursa Ivan, a pătruns în automobilul de model "Audi 100", cu n/î xxx, care era parcat pe adresa menționată, după care l-a răpit, deplasându-se cu acesta în interese personale.

Tot el, la 14.05.2017, aproximativ ora 07.50, cet. Racu Sergiu, fiind în calitate de conducător auto. conducea automobilul de model "Audi 100". cu n/î xxxxx, deplasându-se pe traseul Hulboaca-Chișinău din direcția s. Hulboaca spre com. Grătiești, mun. Chișinău, în timpul deplasării pe traseul în cauză, la ieșire din s. Hulboaca, conducătorul auto Racu Sergiu n-a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, n-a luat în considerație starea lucrurilor în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecinței acestora, n-a ținut cont permanent de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, existența unor obstacole pe sectoarele drumului, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier, prin ce a încălcat cerințele pct. 45 al Regulamentului Circulației Rutiere (RCR), care prevede, că, 1) conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea fiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; situația rutieră. 2) în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului rutier, pct. 3 al RCR care prevede că participanții la trafic care circulă pe drumurile publice, inclusiv pietonii, sînt obligați să se conformeze

Regulamentului de circulație rutieră, mijloacelor de semnalizare rutieră și semnalelor folosite în circulație și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sînt provocate de circumstanțe iminente, pct. 4 RCR care stipulează, că orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia și ca urmare ieșind în afară părții carosabile, în partea dreaptă conform sensului său de deplasare s-a tamponat în obstacol (copac).

Ca rezultat, unitatea de transport a fost defectată tehnic considerabil, iar pasagerului Racu Ion, conform raportului de expertiză judiciară nr. 81 D/l 011 din 05.07.2017, i-au fost cauzate vătămări corporale grave, în formă de traumă caranio-cerebrală închisă cu plagă în proces de cicatrizare în regiunea parieto-temporală dreapta, plagă prelucrată chirurgical frontoparietal stînga, hemoragii în țesuturile moi pericraniene parieto-occipital dreapta și fronto-parieto-temporală stînga cu mușchiul temporal stîng, hemoragii subarahnoidiene pe emisferocerebrale, leziune axonală difuză cu hemoragii punctiforme în regiunea corpului calos din stînga și trunchiul cerebral, focare de contuzie la nivelul trunchiului cerebral; traumă toraco-abdominală închisă cu directe incomplete ale coastelor 6,10 din stînga, rupturi-fisuri a splinei, hemoperitoneum (volum 100 ml); traumă închisă ale membrilor superioare și inferioare cu echimoză în regiunea brațului stîng. echimoză în regiunea genunchiului drept, echimoză în regiunea gambei stîngi, fractură închisă completă a femurului drept, fapt ce în cumul a determinat decesul acestuia, care a survenit la 22.05.2017.

Tot el, Racu Sergiu, în rezultatul accidentului rutier, a primit vătămări corporale și a fost transportat la Instituția Medico-Sanitară Publică "Institutul de Medicină Urgentă", unde după investigații primare cet. Racu Sergiu, la 14.05.2017, ora 09 și 20 min., s-a refuzat de examinarea medicală în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, fapt consemnat în procesul-verbal nr. xxxx al examinării medicale de constatare a faptului consumare a alcoolului din 14.05.2016, prin ce a încălcat cerințele pct. 11 lit. j) Regulamentului Circulației Rutiere, conform căruia, conducătorul de vehicul, înainte de plecare și în timpul deplasării, este obligat: j) să se supună, la solicitarea agentului de circulație, procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare.

Subsecvent, în ședința de judecată a primei instanțe, inculpatul a înaintat cerere de examinare a cauzei penale în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor de la faza urmăririi penale recunoscându-le în întregime și recunoscând vinovăția.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Tatiana Lozovscaia în numele inculpatului, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2020, a fost respins, ca depus peste termen, apelul declarat de către avocatul Lozovscaia Tatiana în numele inculpatului, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, examinând materialele cauzei penale, a considerat apelul avocatului Tatiana Lozovscaia în numele inculpatului, ca fiind depus cu depășirea termenului legal de declarare a apelului, din următoarele considerente.

În continuare, instanța de apel a relevat din materialele cauzei, că în cadrul examinării prezentei cauzei penale în instanța de fond, avocatul Tatiana Lozovscaia a fost prezentă în ședința de judecată, a cunoscut despre etapa examinării cauzei, (f.d. 26, 29, 35, 37-50, vol. II).

De asemenea, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată s-a atestat că avocatul Tatiana Lozovscaia a cunoscut despre faptul că la data de 18.05.2019, va avea loc pronunțarea sentinței, (f.d. 50, vol. II), însă din motive necunoscute instanței nu s-a prezentat, mai mult, potrivit scrisorii de însoțire anexate la dosar, copia sentinței a fost expediată participanților la proces care nu au fost prezenți la pronunțarea sentinței, (f.d. 59, vol. II).

Astfel, deși sentința contestată a fost adoptată la 18 mai 2019, avocatul Tatiana Lozovscaia în numele inculpatului Racu Sergiu, a depus apel tocmai la 15.07.2019, cu mult peste termenul legal de declarare a apelului.

Succesiv, potrivit regulii generale prescrise de art. 402 Cod de procedură penală, termenul de declarare a apelului este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu prevede altfel. Excepția de la regula dată este reglementată de legiuitor în dispoziția art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, unde se specifică că apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege, este considerat ca fiind făcut în termen, dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Instanța de apel a constatat că apelul declarat de către avocatul Tatiana Lozovscaia în numele inculpatului nu poate fi repus în termen, mai mult, inculpatul nici nu a solicitat repunerea în termen, la fel, nu a elucidat careva motivele întemeiate exhaustiv prevăzute de legiuitor la art. 403 Cod de procedură penală, indicând doar că nu este de acord cu sentința contestată, însă nu a indicat careva circumstanțe ce ar indica că a fost în imposibilitate să depună apel în termen.

Or, se relevă că, prin motive întemeiate se are în vedere acele circumstanțe de ordin obiectiv, a căror producere nu depinde de voința titularului dreptului de apel (calamitate naturală, accident, boală, etc.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Lozovscaia Tatiana în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În motivarea cererii invocă că, în acest aspect, instanța nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, luând în considerație gradul pericolului social al infracțiunii comise, că infracțiunea imputată inculpatului este mai puțin gravă, de personalitatea celui vinovat care anterior nu a fost condamnat, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, de circumstanțele atenuante ca săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare.

Aprecierea instanței că corectarea și reeducarea inculpatului urmează a avea loc doar în condiții privative de libertate, sub formă de închisoare în limita minimă prevăzută de Legea penală poate fi supusă criticii.

6. Pe marginea recursului declarat de către avocatul Lozovscaia Tatiana în numele inculpatului a depus referință procurorul, prin care solicită respingerea recursului ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Colegiul penal constată că, avocatul inculpatului, Loyovscaia T., în recurs contestă hotărârile instanțelor de fond, solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde, invocând temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând argumentele menționate în motivarea recursului declarat, privind solicitarea aplicarea unei pedepse mai blânde, Colegiul penal consideră, că instanța de apel justificat nu a pus în discuție aceste invocări, dat fiind faptul că apelul declarat de către avocatul Lozovscaia T. în numele inculpatului, a fost respins ca depus peste termen. În cazul în care este adoptată o soluție de respingere a apelului ca depus peste termen, faptul dat nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate

proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia, decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal. Respectiv, ținând cont că argumentele invocate și menționate mai sus, nu au constituit obiect de discuție în instanța de apel, pe motiv că această instanță nu a fost sesizată în termenul prevăzut de norma procesual-penală, Colegiul statuează, că temeiul de casare invocat de către partea apărării în recursul ordinar, nu este incident în cauza deferită judecării, deoarece pretențiile privind admiterea acțiunii civile nu au constituit obiect de discuție în instanța de apel.

Totodată, Colegiul penal notează, că instanța de apel a examinat și s-a pronunțat argumentat asupra chestiunii omiterii termenului de declarare a apelului de către avocatul Lozovscaia Tatiana în numele inculpatului.

În conformitate cu prevederile art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

La capitolul dat, Colegiul menționează, că instanța de apel a reținut corect starea de fapt, din care rezultă că sentința a fost pronunțată integral la data de 18.05.2019, însă avocatul Lozovscaia T. în numele inculpatului, nu s-a prezentat la pronunțarea acesteia, deși conform procesului-verbal al ședinței de judecată a primei instanțe din 13.04.2019 (f.d. 49, vol. II), ultima a cunoscut despre data ședinței de judecată din 07.05.2019, preconizată pentru deliberarea și pronunțarea sentinței, însă din motiv că la ședința din 07.05.2019 s-a prezentat doar avocatul părții vătămate, deliberarea și pronunțarea sentinței a fost amânată încă de doua ori, pentru data de 14.05.2019 și 18.05.2019, dată la care a fost pronunțată sentința integrală (f.d. 49-50, vol. II). Conform amprentei ștampilei de intrare a Curții de Apel Chișinău (f.d. 60-62, vol. II), avocatul Lozovscaia T. în numele inculpatului, a depus cerere de apel abia la data de 15 iulie 2019.

Astfel, partea apărării urma să-și asume responsabilitatea pentru realizarea dreptului de atac asupra sentinței, respectiv în cazul neprezentării ultimei la pronunțarea sentinței integrale, urma să dea dovadă de diligență la realizarea dreptului de a ataca hotărârea instanței de judecată, cu care partea vătămată putea să nu fie de acord.

Prevederile alin. (2) și (3) art. 230 Cod de procedură penală stipulează, că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Așadar, în prezenta speță, instanța de apel just a menționat, că termenul de declarare a apelului, urmează a fi calculat din data de 19 mai 2019, însă avocatul Lozovscaia T. în numele inculpatului, a depus apel abia la data de 15 iulie 2019, fiind

evident omis termenul de atac, or termenul de apel este un termen procesual legal, durata lui este stabilită exhaustiv prin lege, acesta fiind absolut și având un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Având ca reper considerentele expuse supra, Colegiul penal, conchide că termenul de 15 zile pentru depunerea apelului de către avocatul Lozovscaia T. în numele inculpatului, a fost depășit, iar circumstanțele enunțate denotă, că instanța de apel, potrivit părții descriptive a deciziei adoptate, nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurentă, astfel legal și întemeiat a respins apelul avocatului Lozovscaia T. ca depus peste termen, iar decizia atacată conține motive legale pe care se întemeiază soluția.

Generalizând raționamentele mai sus nominalizate, Colegiul concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, la caz, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Lozovscaia Tatiana în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2020, în cauza penală privindu-l pe **Racu Sergiu Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **26 noiembrie 2020**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana